

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvnyomdája,
főtér, Prág-ház.

BÉKEÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyilttér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hónap . . . 1 ft
Hat hónap . . . 2 ft
Kilenc hónap . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Jelentés a tanévnyitás változtatott határidejéről.

A szarvasi főgymnasiumban az 1874/5-ös évi vizsgák csak szeptember hó 4-én, s az előadások szeptember 7-ikén fognak kezdődni. Ez elhalasztásnak oka az, hogy augusztus végső és szeptember első napjaira különféle, a tantérfiakat is érdeklő, egyházi, művészi és tudományos gyűlések hirdettek országosan.

Miről is a t. iskolai közönséget ezennel hivatalból tudósítja

Tatay István,
igazgató.

Gyula augusztus 13.

A közoktatásügyi miniszter a napokban két igen fontos rendeletet adott ki, melyeknek lelkiismeretes végrehajtását hazánk szellemi haladása függ. Az elsőtben a népiskolák támogatását, s az iskolák látogatásának pontos és szoros ellenőrzését, a másodikban pedig a felsőbb nép-, vagy polgári iskolák felállítását hagyja meg a legszigorubbán, ugy a tanfelügyelőknél, mint a megyéknek.

Mily szükség volt e rendeletekre a mi tanfelügyelőink csendes semmittevése, s az autonómiaja csorbításán siránkozó megye tétlensége mellett, ki oktatásügyünk állapotát csak némileg ismeri is, azonnal tisztában van.

Az utóbbi miniszteri rendelet megyénkben 13 községet sorol fel, hol már eddig is vagy felsőbb nép-, vagy polgári iskolának kellett volna lenni, Szeghalmot és Füzes-Gyarmatot pedig nem is említi, pedig e községek is 5000 léleknel többet számlálván, szintén azok közé tartoznak, melyek az ily iskolák felállítására törvényileg vannak kötelezve.

A rendelet meghagyja a tanfelügyelőnek és megyének, hogy az említett községekben — lásd mult ujdonságaink közt — az iskolák valamelyikét egy év alatt, habár bérházakban is megnyissa.

Ez a rendelet világos, s a fővárosi sajtó a miniszter ur törekvéseit a legmelegebben üdvözi, sőt az ellenzékiek azt is hozzáteszik, hogy már régen kellett volna.

A megyén van a sor, mert a tanfelügyelőtől sem lehet sokat várni az eddigiek után, mutassa meg a vármegye, hogy ha akar, tud is tenni, s ha ez iskolákat a felsorolt községekben felállítja, áldásosabb dolgot fog művelni, 10 évi politikai harcánál.

S a mi különösen Gyula városát illeti, a rendelet végrehajtása talán nem fog akadályokba ütközni, a mennyiben Gyula város képviselő testülete már a mult évben elhatározta, hogy polgári iskolát fog felállítani, 4000 frtot az idej költségvetésében meg is szavazott rá, a másik 4000 frtot meg a polgármester gyűjtötte össze. Pénz dolgában tehát nem szűkölködnénk, sőt már az iskolaszék is megalkult, s működését is megkezdé.

S e sorok célja a polgári iskolaszékek behatódobban foglalkozni. — Nem akarok ez alkalommal annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy mily indokok szolgáltak, mily körülmények hatottak e választásra, csupán az iskolaszék feladatát, s azon várakozást akarom körvonalozni, melyet meg kell oldania, s melyet közönségünk működéséhez köt, sőt az iskola érdeke jogosan megkövetel.

Kétszeresen fontos ez iskolaszék működése ezen miniszteri rendelet kezte után, mivel minden valószínűség szerint az első polgári iskola megyénkben Gyulán, s így ez iskolaszék felügyelője s intézése alatt fog szerveztetni s megnyitattni, és jegyezzék meg jól az iskolaszék tagjai, hogy tizenöt község néz önökre, melyeknek jó példát, s irányt kell mutatniok.

A polgári iskolákat a község állítja fel, s esetleg az állam segíje, ez annyit jelent, hogy bár a községet a felekezetek alkotják — a felekezetek érdekeinek itt mutatkozni sem, annál kevésbé igénylőleg felépíteni nem lehet, nem szabad, s ha mégis mutatkozna ily jelenség, az iskolaszék szoros kötelessége az ily iránynak utját állni, hacsak az iskola célját, sőt létét kockáztatni nem akarja.

Azt már mindnyájan tudjuk, hogy valamely iskola célját elérni, feladatát megoldani csak képzett tanár kar mellett képes, s így a másik főfeladat, hogy ez iskolához annyi, s oly képzett tanárokat igyekezzünk megnyerni, kiknek működése a sikert biztosítja. — A gyulai polgári iskolának sokkal magasabban kell állnia, mint a jelenlegi békeesi csonka, vagy csabai algymnasium áll; Gyulának nem csak versenyezni, de versenytársait felül is kell haladnia.

E két tekintetet az iskolaszéknek figyelmen kívül hagynia nem szabad, ha feladatát megoldani, s jogos várakozásunknak megfelelni óhajt.

Ez intézkedések csupán a polgári iskolára vonatkoznak, hogy azonban ez iskolát a kor színvonalára emelhesék, figyelmüket a népiskolákra is ki kell terjesztenünk, s nehez lenne eldönteni, hogy a kiadott két miniszteri rendelet közül, melyik a fontosabb, melyik igényel több fáradságot s lelkiismeretes buzgalmat.

Én részemről az elsőnek pontos, és kimélettel nem ismerő végrehajtásától várok több eredményt, ez azon feltétel, mely mellett az egész nép a tudás bizonyos mértékét megüti, s mely nélkül a polgári vagy felsőbb nép iskoláknak sem lehet fennállni. Népiskoláink mai állapotának illusztrációjául szolgáljanak a min. rendelet szavai, „a gyermekek megismerik ugyan a tantárgyak címét s általánosan beszélnek is azokról és azokból a nyilvános vizsgálatokon valamit, de sem helyesen s értelmesen olvasni, sem az olvasottakat nyelvtanilag fejtegetni, sem gondolkodva, s egybevetőleg öntudatosan számolni, sem a földrajzi tájékozó ismeretekből, sem a természettudományi tapasztalati tanulmányokból semmit sem tanulhatnak meg úgy, hogy azokat felnőtt korukban az életre alkalmazni tudják. — Ezen hibás eljárásról tanuskodik azon körülmény is, hogy az elemi népiskola IV-ik osztályából a polgári iskola, vagy valamely középtanoda I-ső osztályába lépő tanuló, még azon legalsóbb fokú követelésnek sem tudnak megfelelni, hogy értelmesen olvasnának, nyelvtanilag helyesen elemeznének s írnanak, és a számvetés községes négy alapműveletében kellő jártaságra bírnanak szert tenni.“

(Folyt. köv.)

A végdátokról.

(Vége.)

Az ellenkezőre éppen a közel szomszédságban történt egy szomorú

eset, de a mely a fentebb megnevezett három társulat balparti árterén kívül, a jobb parton esik.

A túri határban ugyan a mult ősszel kezdtek építeni egy új gátat, s ezt a f. é. tavasszal be is kötötték. A tervet ugyan e sorok írója készítette, de az építést más vezette, és csak fél gát épített, egyedül költségkímélés tekintetéből. A védelemre aztán sok munka és sok költség tételt; de mind hiába! mert a gátat az árvíz áttörte, és a legszebben — a folyó évben páratlanul diszlo vetésekben egy szemtanu nyilatkozata szerint — 200,000 frtnyi kárt okozott.

Sajnos ez annyival inkább, mert a védelmi munkálatok vezetője — mint alólírott értesült — a veszély közelgetését fel nem ismerte, egyedül a magasztáson, — és pedig kellő sikerrel — dolgoztatott, de az alapot erősíteni elmulasztotta. — pedig ennek is lett volna módja! — és ez a mulasztás idézte elő a válságot.

Ezeket kivántam az alsó-körösi végdátok állapotáról és intézkedésekről e lapok olvasóinak tudomására juttatni.

Ha már a felső-körösi érdekeltek, kiknek gátjaik még nem készek, — annyival inkább azok, kiknek végdátjaikat a f. é. árvíz áttörte, e sorokat át-olvasni türelmesek voltak: lehetetlen nem óhajtaniok, hogy ők is minél előbb hasonló építmények birtokába jussanak, és a Lucretius által szépen megénekelt biztonság nyugalmát esetleg élvezhessék. Ámde mintha hallanám emelkedni a keserves sóhajokat: „Szivesen, készséggel építenék a végdátokat, csak tehetségünk, vagy is pénzünk volna! E leverő nyilatkozatot következtetnem kell azon előzményből, melynek a központi igazgató választmány tárgyalásaiból jutottam tudomására, miszerint a felső körösi érdekeltség kölcsönvétel után törekedett a szükséges összeget beszerezni, — de nem sikerült.

Honnan szereztessék tehát meg a kellő tőke?

E kérdésre önkénytelenül feltalálódik egy másik kérdés: nem nyújthatna az állam — nem segélyt! — de előleget, vagy kölcsönt? — hosszabb idej törlesztés mellett? hiszen nem ajándékról, hanem kölcsönről van szó; olyan kölcsönről, mely által az állam közbizonyára gyarapodnék, az adóalap növekednék, és az adóképeség fokozódna; olyan kölcsönről, vagy is olyan összegről van szó, mely ha kellő időben elő nem teremtetik, a f. é. gátzakadási események jövőben ismétlődnek! — pedig csak magok az idej árvízkarok — ha meg nem haladják, de bizonyosan megközelítik azon összeget, mely az egész Körös-Berettyó szabályozás bevégezésére szükséges lenne. És mégis, ha államkölcsönre gondolunk, azt kell válaszolnunk: nem lehet! nem lehet!

Valóban elborul a honfikebel, ha államháztartásunk ezen árnyoldalát ele-

mezi. Hány millio adatik ki évenként mindenféle építményekre? és különösen vasuti kamatbiztosításokra? olyan vonaloknál is, melyek talán soha! vagy legjobb esetben is, csak évtizedek mulva válnak jövedelmezőkké! de ha a Körös-Berettyó szabályozás-illetőleg ármentesítés kölcsön utjánai segélyezéséről van szó: készen kell lennünk a válasza: nem lehet! nem lehet!

Miután tehát a felső-körösi érdekeltek kölcsönre, mellyel végdátjaikat felépíthessék, nem számíthatnak: fogadják el, és érvényesítsék a tőke beszerzés iránt egyszerű véleményemet, tekintőleg indítványomat, mellyel ezen ügynek használni óhajtok, és a mely abból áll: fedezze a föld maga a végdátépítés költségeit; — vagyis: adassék el folyó áron annyi minden birtokból, mennyi a szükséges összeget behozza.

Jól tudom én, hogy ezen eszme, — így, a mint mondva van — nem érvényesíthető, mert például: egy pár holdas kis birtokból 2—300 ölet nem lehet eladni. De már 12 holdból el lehet adni két holdat, és a megmaradt 10 holdon — a 12 holdnak előbbeni birtokosai megoszthatnak, az eladandott hatodrészt ára pedig az ármentesítési, új felosztási és új telekkönyvezési munkálatok költségeit, — legalább a mennyire helyzetemből kombinálni képes vagyok, — teljesen, sőt esetleg bőven is fedezendi.

Jól tudom azt is, hogy a kivitelnek igen sok nehézség áll útjában: egyes birtokosok ellenszegülése, az eladó részéről túlkövetelés, a vevő részéről a kényszerhelyzetnek kizsákmányolása saját előnyére, fennálló épületek, telekkönyvi bekebelezések; de azt is tudom, hogy mindezen akadályok kellő eszközök alkalmazása mellett elháríthatók. Elháríthatók pedig akképp, ha az országgyűlés kényszer-törvényt alkotása, a m. kormány pedig kormánybiztosi eljárás rendszerítése által az eszme érvényesítését felkarolandja.

Hát?! avagy nézheti-e közömbösen országgyűlés és kormány, hogy a sujtott vidék még bizonytalan ideig kitéve legyen a folyó évihez hasonló árvízveszélyeknek? és millió károk okoztassanak! örökre elveszve! helyre-pótolhatatlanul! és e mellett még ármentesítési költségek is — mi minden gátzakadásnak elkerülhetlen következése — aránytalanul szaporíttassanak.

Szóllaljanak fel szakemberek, érdekeltek, helyismerők és a megértendő ellenészrevételek nyomán a kivitel módozatai iránt én is formulálni fogom véleményemet.

Kelt Szarvason, július hó 21. 1874.

Kocsis Pál,

az alsó-körös-társulatok
mérnöke.

Felhívás

a magyarországi központi tröbel-nőegylet részéről a szülőkhöz és a hazai összes nőegyletekhez.

Jelige: „Egy, gyermekkertésznek szellemi — s főleg erkölcsileg képző-intézet az, amely nekünk minden más tanintézeteknél szükségesebb; hogy az ember erős, egészséges test — s a felsőbb művelődés iránti fogékony szív és lélekkel lépjön ki a gyermek szobából.“
Gróf Soden nemzetgazdasági műveiben.

Égetőbben mint valaha, hangzik fel a jelen korban a nők ferde s hézagos nevelésének panasza, továbbá rendeltetésök ismeretének hiánya, mely gyermekeiknek — már egyengédebb koruktól fogva — természet-szerű s tapintatos neveléséből áll.

Ha azonban, tekintettel a nők természet-születte: gazdasszony, nő s anyai hivatására, ők oly felvilágosító ismeretekben részesítenének, melyek képesíték őket ezen kötelességek lelkiismeretes teljesítésére, akkor ez által a jellem és kedély, tudás és cselekvés ezen hiányos volta tökéletesebbel felcserélve, — ugyszint a fonákos nőemancipationalis küzdelmek mellőztetve, a mely tények épen gátolják elérését annak, hogy a férfival sok tekintetben egyenjogú nők a társadalomban ugyanoly fokra emelkedhessenek — akkor ők képesítve lennének annak természetes utóni elérésére.

S csakis így lehet a nő, a család lelke, gyermekeinek — azó legnemesebb értelmében nevelője, s csakis ez által tekinthető át a haza és emberiség iránti kötelem nagyságát és szentségét.

De a legteljesebb mérvben javított tanodák sem lesznek képesek soha eszközölni azt, a mit a korszellem mindenki számára s mindenkéntől igényel, ha a fia, ugyszinté leánytanodák, a társadalom minden osztályú kisdedeinek javított és előítéletnélküli nevelésére nem alapíthatnak.

A nagy többség azonban még mindig nem fogja fel, hogy a kisdednek, a testin kívül még szellemi szükségletei is vannak, és minden oldalú tehetségeit fejlesztve, az iskolához előkészíteni kötelességünk, hogy a tanoda oly sikeresen működhesse mint kellene, — mert a természetben szükségkép mindennek meg van a maga átmenete.

De nevezhetjük-e természetszerű fejlesztésnek azt, ha az első gyermekéveket, — mely idő tagadhatlanul legfontosabb a gyermek testi s szellemi előképzésére — hirtelen megszakítjuk s minden fokozatos áthidaló eljárás nélkül a gyermek gyakorlatlan, tehát képtelen s gyenge erőit a komoly, kimerítő tanulásra kényszerítjük, testileg pedig természet ellenes bánásmód s elkényeztetés által elnyomorítjuk?!

Azonban a szegényebb sorsú családok anyagi életküzdelme, sőt a jobb módúak eddigi ferde életmódja is lehetetlenné tette a gyermek szoreteteljes, helyesirányú, természetszerű fejlesztését; de az újabb időben felmerült humanus szellemirány figyelme oly mérvben fordul az emberiség kifejlődésére oly fontos gyermekkeretek felé, a mily mérvben enyészik — eddig a gyermek megvédése s vezérlésére adottak hitt — őrangyabani bizalom, s e közmondás: „segíts magadon s az isten is megsegít“ mindig nagyobb tért nyer.

S ha továbbá átgondoljuk Pestalozzi eme szavait, „Ha az anya magasztos fogalma s erőinek szemléletébe merülvén, teléredve egy oly világban lelem magamat, hol ezen anyát hiában keresem — mert az életviszonyok oly terhessen nehezdednek az emberre“ — beláthatjuk, hogy hazánkra nézve misem szükségesebb, mint hogy ennek előmozdításában a magyar nép minden osztályából magyar nők működjenek közre: Ennek céljából pedig szükséges:

1-ször Hogy a leányok, a családok alapítói részesítenének oly tanokban, melyek által természetes hivatásukat mint gazdasszonyok, nők s anyák, hézagatlanul s teljesen tölthessék be.

2-or Ha eme természetes cél el nem érhetőnek is, épen ezen képezés által mégis egy önálló, s érdemteljes állást foglalhassanak el, t. i. mint mások gyermekeinek nevelői, tehát mint magyar gyermekkertésznők.

Ezen kettős cél elérését lehetőségessé teendő, a magyarországi központi Fröbel-nőegylet 1874. évi septemb. 1-től az első kiadvil, gyermekkertész-nő-képezdájének a második tanfolyamát is megnyitja azon kéréssel, hogy különösen magyar leányok — a társadalom felsőbb köreiből is — minél számosabban jelentkezzenek az egylet első alelnökénél — Rosenzweig Saphir Sarolta urnónél Budapest Tüskör utca 2. sz. — mint hallgatók, hogy előkészítenek a haza s emberiség iránti kötelem betöltéséhez.

Szegényebb leányok nemesak a havonta két forintnyi-tandij lefizetésétől mentetnek fel, hanem néhány hónapok után, a viszonyokhoz képest segélyben is részesülhetnek, hogyha szorgalmuk és képességüknek jelét fogják adni.

Mindenik tanfolyam 12 hónapra terjed. A képezdebe felvételt akaróktól megkivátnatik, hogy 16. életévüket betöltötték, s a leánytanodák 4-ik elemi osztályát kellő eredménnyel elvégezték legyének, ellenkező esetben felvételi vizsgának lesznek alávetve.

A mindkét tanfolyamot jó sikerrel végzett hallgatók — az 1874. márczius 29-én 7905 sz. a. kelt s a m. kir. vallás és közoktatásügyi ministeriumtól nyert felhatalmazás folytán — államilag jogosult oklevéllel láttatnak el.

Jelen felszólítást az egylet azon kivánnattal fejezi be, hogy a hallgatók mindegyike legyen oly szerencsés, hogy a tanultakat majdan saját családja körében alkalmazhassa; de azok, kiket e sors nem ér, működjenek annál buzgóbban oly gyermekek nevelésén, kiknek szülői szintén nem oly szerencsések, hogy saját kisdedeiket önmaguk nevelhessék.

Budapest, 1874. Junius hóban.

Az egylet nevében:
a választmány.

Levelezés.

Mező-Berény augusztus hó 1874.

(Békésmegye kir. törvényszékének s elnökének, egy tékozló ügyébeni eljárása.) A megye egyik községének közgyámja 1874. július hó 30-ról kelteve egy a gyulai kir. törvényszékhez intézett beadványában, bizonyos egyént tékozlás miatt bepanaszol; az ellen kihallgatást és vizsgálatot kér, annak gondnokság alá vételét véleményezi. Midőn pedig a kir. törvényszékhez beadványát elküldi, ugyanakkor pársoru levelében a törvényszék elnökét figyelmeztet beadványára felkéri. — A kérelmező azt hiszi, hogy leg hamarabb 3—4 hét múlva majd kap valami végzést. Azonban augusztus 7-én már értesíti az illető kir. járásbíró, hogy 8-ára a bepanaszoltnak rokonait, ismerőseit, szomszédjait a község házához kihallgatás végett rendelje fel. Ugyanaz nap kézbesítetik neki a beadványára hozott 1874. augusztus 1-én kelt törvényszéki végzés, és az 1874. augusztus 3-án kelt elnöki értesítés.

Augusztus 8-án a járás szintoly humanus, mint erélyes egyik bírója az említett tékozló ügyében, egyenkénti kihallgatást tesz, arról részrehajlás nélküli jegyzőkönyvet vezet fel; ennek bezárása után, a megjelenteket elbocsátja; kik közül nem egy azon megjegyzéssel távozik: „ejh! be rendes egy uri ember ez!“ — Rendes biz az, igazságszerető, de meg jó tapintatú is, mert főleg neki lehet tulajdonítani, hogy a tékozlótól potomárért megvásárolt birtokveteli jogától az illető vevő — noha már szerződött és a birtokátírás iránt folyamodott is — határozottan visszalépett, s így az a tékozló családjának visszaadott.

Az ily gyors intézkedés aztán méltó hogy a nyilvánosság elibe hozattassék.

Tisztelet az ily eljárásnak, — tisztelet az ily gyorsan intézkedő törvényszéknek s annak elnökének!!

B. Csaba augusztus 18. 1874.

Tekintetes szerkesztő ur! A „Békés“ legközelebbi mult 33-ik számának újdonsági rovatában a csabai fiatalság által f. é. július 25-én, a helybeli kisdedvédő egylet alapítókjének gyarapítására rendezett tánczestélyről tesz a „Békés“ levelezője említést; nevezetesen azzal vádolja a rendező ifjúságot, hogy a tánczestélyből az izraeliták ki lettek zárva.

Erre nézve csak az a megjegyezni való van, miként abból az izraeliták kizárva éppen nem voltak; mert az előkelőbb meghívott családok egy része kegyeskedett bennünket szíves megjelenésével megtisztelni; de hogy valamennyi hivatalos nem volt, az is igaz. — Különben, mint jótékony czélú tánczestélyen, — a ki abból igényt tarthatott megjelent az meghívás nélkül is.

A mi pedig újdonság ur azon állítását illeti, miként az ovodára csak 3 forint maradt volna, erre nézve a legjobb bizonyítvány az egyleti pénztárnok ur által a „Békésmegyei Közlöny“-ben nyilvánosan nyugtázott 10 frt, mely a kisdedvédő-egylet pénztárába, mint tisztá jövedelem, letéteményeztetett.

Dixi.

M. Berény, augusztus 21-én, 1874.

A mai nap a virradó éjj borzasztó volt ezen községre, de különösen a helybeli református egyház híveire.

Az éjféli 12 óra elkongása után ugyan is 1 óra két- s háromnegyed közü időben a már ezt megelőző gyakori villámlást és lassúbb moraju égzengést, egy vést sejtető villám, s azt nyomban követő iszonyu esztanás váltotta fel, az lángra gyújtá a ref. templom tornyát, mely azon perczen — külsőleg — csak is a torony csucsa látszott, mint egy szál égő gyertyát megvilágítani.

Miután azonban — a szakadó eső daczára is — a tűz lefelé csakhamar nagy terjedést vett, s már-már az egész torony-fedélzet lángban állott, a toronyban égő goren-dái egymásután zuhantak a templom zindely fedélzetére, s így az is a tüzet kapott.

Oltásról általában szó sem lehetvén, az egész épület csakhamar lángtenger lett, s a toronyban lévő három harang részint leolvadva, részint darabonként megsemmisülve, hullott alá — nagy zuhanással — az elégett haranglábakról, a toronyóra darabjai-val együtt.

Most, ha bár tornyával együtt romban is hever a szép izlésű templomépület külső részeiben, azonban annak egyszerűsége mellett is meglepően csinos belseje, és pedig nagyrészen Ambrus István derék segédlelkész kitartó erőmegtérsítése, s az ő példaadásán több lelkesülők tevékeny összeműködésük mellett megmentetett.

Az Úrvaosra kizsgálattatásához szolgáló, különféle drága edények, a templomból — ugyanazok által a paplakra bevithetvén az anyakönyvekkel és más az egyházat illető iratokkal — mindazok — a szinte életveszélyben forgott lelkes derék pápi család gondoskodása által biztosan elhelyeztettek.

Noha a templom és torony épület tűzkár ellen részben biztosítva is van, mindaz által ezen kisded egyház kára, — kivált e szomorú viszontagos időben — mondhatatlanul érzékeny és lesújtó.

Tanulságul szolgálhat egyébiránt ezen részvétet keltő esemény, hogy minden egyházközség templomát és tornyát villámhárítóval lássa el, és épületeit tűzkár ellen is biztosítsa.

Végül igen szép és nemes tett volt a békési és tarcsai derék községeknek azon emberbaráti s szomszédoságos készsége, hogy a vasúti tiszt urak figyelme is, hogy — a mint értesültem, — jó karban lévő vizipuskáikat a vész helyére küldeni siettek.

B.

— Jegyzéke a b. gyulai kir. t-szék által 1874. évi augusztus 24-én és következő napjain felveendő polgári ügyeknek:

Előadó: Huszka Mihály;

2145. Vida Pálnak, Vida János és Má-

ria ellen, zsellérföld felelőse és hasznobérrá iránti pere.

2689. Képes Józsefnek Képes László ellen a békési 4660. sz. tjkönyvi ház felének tulajdonjoga és 322 frt 97 kr. iránti pere.

2929. Bodnár Ferenczuek, Trucz Veronika, Rozália és Mária ellen a bánfalvi 341. sz. ház tulajdonjoga s tjkönyvi átírása iránti pere.

3077. Méhes Lajos t. ügyész mint kiskoru Bán Lajos és Ottilia képviselőjének Bán Lajos ellen 1953 frt s jár. iránti pere.

Újdonságok.

— **Király ő felsége** születésnapján a nagy templomban szokott ünnepélyvel s díszszel tartott nagy mise volt. Jelen voltak a városi és megyei tisztikar, a kir. törvényszék tagjai s a honvéd tisztikar testületileg s a nép közül is igen tömegesen, jelölt, hogy e nap, melyen a koronás magyar király születése emlékét üli, a magyar nemzetnek ünnep-napja. Délben Göndöcs Benedek apát urnál fényes díszbeled volt, melyen a megyei, törvényszéki, városi és honvédtisztú kar legelsőbbjei vettek részt s lelkes lelkesüléssel élteté a koronás királyt és királynőt, hogy Isten sokaig tartsa meg őket hazánk és nemzetünk boldogítására!

— **Fanatizmus.** Egy csizmadia mester polgártársunknak egyetlen kis fia meghalt, a szülők tőlük telhetőleg tisztességesen temették gyermeküket, többi közt a német gyerekek zenével kísérték ki. Ez a szülőkkel együtt szomorgó csizmadia inas szívet annyira megvette, hogy folyvást azon töprengött, vajha ő is meghalna minél előbb, hogy ily pompával temetheték el őt is. A gyerek kívánsága azonban sehogy sem akart teljesülni, s türelme is kifogyván, három csomag gyufát áztat s vesz be, mely aztán keddtől szombatig kinozta, a mikor aztán esztelen vágya betölt. Kívánságát a rokonok teljesítették: a német gyerekek kimuzsikálták.

— **Szent István napját** szintén a kath. nagy templomban s teljes díszszel tartott misén ünnepeltük. Itt azonban már csupán a honvéd tisztikar jelent meg testületileg. Hja de hát minék is, Szent-István régen meghalt, aztán egyebet úgy sem, mint az Árpád által megszerzett hazát úgy szervezé, hogy kilencz század után is meglakhatunk benne, s aztán különben is egyedüli nemzeti ünnep, hát minék illjék meg azt is. Az minden esetre különös, hogy e napot csupán a kath. hittelekezet ünnepli, mintha bizony a többiek nem volnának magyarok.

— **A két zenekar** versenye Farkas Józsi hétéfői felléptével a közsétanyon. Ez nagyon helyes dolog, s míg egyrésztől e versenyek megdöntik azon törekvés jogosultságát, mely szerint a két zenekar egyesítésék, másrésztől a cigány természet ezt lehetlenné is teszi. Csak úgy lesz jó zenénk, ha verseny lesz, s mindkét zenekarban meg van az ambíció az „első“ elnevezés kiérdemelésére, s azért még most nagyon korainak, s bizonyos foku elbizakodottságnak tekintjük, hogy Racz Jancsi e „titulust“ már is használja, ezt a közönség fogja megadni, s hogy melyiknek, az majd megválik. Különben a kapitányság figyelmeztet felhívjuk, hogy ha már az egyik zenekar működésénél rendőroket állít fel, — ami igen helyes dolog, — a másikatánál sem szabad elmulasztania. Foglalkozunk pedig ez ügygyel nem csak azért, mivel a legtöbb ember erről beszél most, de mert egy jó cigány zenekart szükségesnek is tartunk arra, hogy a táncmulatságok alkalmával a farsanghoz hasonló kellemetlenségeknek ne legyünk kitéve.

— **Apró esőzések** verik le az utcák porát, mert már másnak aig használnak, a kerti vetemények mind kiszültek, a tengeri legtöbb helyen már végkép elsatnyult, még talán a szőlőnek válik javára, de bizony az idén ez is kevés, és meglehetősen savanyu termés lesz. A jövő tél elég szomorú napokat helyez kilátásba.

— **Meghívás.** Az orosházi tanuló ifjúság f. hó 27-én Petőfy szülőháza javára, Mayer vendéglőjében táncmulatsággal összekötött dal, zene és szavallati estélyt tart-

tand, melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség nevében: **Endrey Gyula** elnök.

— **A békési, szarvasi és tarcsai** dalegyetek f. évi augusztus 25-én este 8 órakor B.-Csabán a „Széchenyi ligetben“ a békésmegyei dalégyestület javára táncszíni-előadással egybekötött **dal-estélyt** rendeznek, melynek műsorozata: 1. „Dalár induló“, Erkel Ferencztől. 2. „Szentelt hantok“, Mosonyi Mihálytól. 3. „Dalinnepen“, írta Erdélyi János, zenéjét a békésmegyei dalegyetek számára szerzette Erkel Sándor, ez alkalommal először előadva. 4. „Szabadság dal“, Huber Károlytól. 5. „Nemzeti zászló“, Huber Károlytól. 6. „Későn van már“ és „Helyre Kati“, népdal Tariczky Ferencztől, előadja a „vándorú földész dalkör.“ Helyárak: ülőhely 1 frt, állóhely 50 kr.

— **Chován Kálmán** Zins Sarolta kisasszony közreműködése mellett péntekre — tegnap előttré — hirdett hangversenye a közbejött zápor miatt nem volt megtartható, tegnap estére lett halasztva, s így most már csak jövő számunkban szólhatunk felőle.

— **Bokor József** gyermekszíntársulata szombaton és ma egy hete a még mindig fennálló koronabeli szinkörben előadást tartott, mindkét alkalommal kis közönség előtt. E társulat híre a fővárosi lapokból hozzánk is eljutott, még pedig oly előnyös színezetben feltüntetve, mely közönségünknek különben is felszigazott igényeit kielégíteni igyekezett. Azonban közönséges dolog, hogy a nagyhangú reklamok az ily ügyeknek ártani szoktak, közönségünk is többet várt az előadások sikerétől, s csak is ennek tudható be, hogy a kis muzsafiak nálunk nem részeseültek oly pártolásban s elismerésben, mint más helyeken. Különben igen sok, s a tollunk közelebről távozott színtársulat több tagját megszégyenítő ügyességet mutattak, othoniaságban pedig a legtöbb vidéki színészt felülmúlták, miért a magukhoz hasonló koru közönség tetszését, s zajos tapsait a legnagyobb mértékben ki is nyerték.

— **Német énekesnők** esőtörtökön, tehát épen Sz.-István napján, a magyar nemzeti ünnepen, meghívókat küldöttek szét a „Koroná“-ban tartandó dalestélyre, hogy a meghívók német nyelven voltak írva, magától értetű, azonban a meghívásnál többre nem mentek, mivel kapitányságunk éneküket betiltá, már csak azért is, mert arra engedélyük sem volt. Mondanunk is felesleges, hogy a betiltás helyén volt, azt pedig örömmel jegyezzük fel, hogy közönségük, — bár a betiltás az utolsó perczben érkezett, — nem volt.

— **Villám ütött** a m.-berényi ref. magyar toronyba, s mint Berényből érkezett hírtől halljuk gyújtott is, ugyanakkor esőtörtökről — péntekre menő éjjel, a berényi indóházba is leütött, itt azonban a villámhárítón futott le.

— **Pénteken délután** felhőszakadás szerű zápor, s roppant viharral vegyült galambtojásnyi jégeső tartott bennünket jó félóra hosszat remegésben. A jég mintegy tíz perczig hullott ugyan csak, s talán ez is föltonkint, azonban aligha nagyobb károkat nem okozott. Az esőre nagy szükségünk volt, s amit a jég a szőlőben s tengeriben talán ártott, az eső a kerti véteményekben kárpótolni fogja.

— **Társas életi mozgalmak** megrényben. A békési dalárda tegnapra táncszíni-összekötött hangversenyre küldött szét meghívókat, tollunk is többen készülték rá, de a pénteki vihar miatt elmaradt, s szintén tegnapra halasztott Chován hangversenye aligha itthon nem tartá a készülődöket.

— **Szent-Annán** ismét nagy tűz volt. A közelebbi radnai bucsuról hazajöttek beszélik, hogy 21 ház, s az udvarokon kazlakban állott tömérdek gabona lett a lángok martalékává.

— **A községi adók** befizetésében polgárságunk egy csepp buzgalmat sem fejt ki. Ha magunkra vállaltuk a rendezett tanács formát, s élvezzük az általa nyújtott jogokat, ám teljesítsük kötelességünket is, hiszen a holdogult bíróság idejében is volt, s az ideinél jóval magasabb községi adónk, s mégis megfizettük — igaz, hogy folytonos exe-

cutiora, — tegyük azt most már csak azért is, mivel városunknak a megyében ezzel jó példával kell előjárni, s aztán ki jó szántából nem akar fizetni, behajtják rajta executioval, mely aztán a mellett igen sok kellemetlenséggel jár, meg a költséget is ugyancsak szaporítja. Pénz nélkül egy ily nagy várost, mint Gyula, igazgatni nem lehet, s ha eddig is nem járt el az előjáróság a kellemetlennel, tekintse polgárságunk azon kötelességét, mely a műveltebb emberek sajátja, azonban ez is kifogy, s a szükség majd ráviszi, hogy szigorubb intézkedéseket léptessen életbe. Egyelőre igen helyesen tenné a városi pénztári tisztség, ha a nagyobb hátralekások névjegyzékét lapunknak átadná, bizonyára találna az olvasó köztök igen jeles városatyákat s kitűnő hazafiakat is.

— **A Magyarország és a „Nagyvilág“** 33-ik számának tartalma: *Képek*: Petőfi. — Erdélyi oláh favágó. — Állatsereglet falun. — Mater dolorosa. — A levélhordó. *Szöveg*: Petőfi. Visszaemlékezések, Berce Károlytól. — Marienbaddól III. (Porzótól). — Tárcazevel. (Köszö Léléktől). — Erdélyi oláh favágó. — Állatsereglet falun. — Mater dolorosa. — A levélhordó. — Szivbeli tartozások. (Regény) Maquet Ágostól (Folyt.). — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szótalány. — Szerkesztői üzenetek. *Előfizetési díj*: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép. — Az 1874-ik évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág“** 34-ik számának tartalma: *Képek*: Ivacsokovic Prokop. — Győr. — Óserdei jelenet az „aranypart“ vidékén. — Hajnal a vásárcsarnok előtt. *Szöveg*: Ivacsokovic Prokop. — A görög és a zsidó. (Költ. ifj. Ábrányi Kornéltól). — Egy porladó szív története. (Elbeszélés. G. Büttner Juliától). — Győr. — Óserdei jelenet az „aranypart“ vidékén. — Hajnal a vásárcsarnok előtt. — A budapesti fűvészkert. (Vajla Viktortól). — Tárcazevel. (Köszö Léléktől). — Szivbeli tartozások. (Regény) Maquet Ágostól. (Folyt.). — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képtalány. — Szerkesztői üzenetek. *Előfizetési díj*: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként két díszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

Szarvasi ujdonságok.

○ **Dalestélyt** rendezett folyó augusztus hó 15-én a Majoresik-féle esinnal épített „Kömle“ kávéház fedett terasán a szarvasi férfi dalkör már harmad ízben. Mely alkalommal a műdal-sorozat a következő vala: 1. Dalinnepen, Erkel Sándortól; 2. Magyar leány, Thern Károlytól; 3. De szomorú ez az élet, Zimaytól; 4. Olyan a te dalod, Huber Károlytól; 5. Dalárinduló, Erkel Ferencztől. — A halgató, s kedélyesen mulató közönség száma ez alkalommal is igen nagy volt. A dalestély tánczivalommal végződött. A netto bevétel 29 forint volt.

○ **Nén. Leeb József** számos jótékony célú hagyományai folytán közkegyeletben álló volt szarvasi lakos halmvai f. augusztus 15-én tetették le a halásztelki nagy temetőben művészi esinnal épített családi sírboltba. Ugyanez alkalommal történt a már számos évvel ezelőtt elhunyt, s a kórházi temetőben örök nyugalomba tett három családtag porhüvelyének áthelyezése is.

○ **A tanító-valasztás** folyó augusztus 16-án az evangélikus nagy templomban történt meg. A megürit 3 tanító székre Beneczúr István 599, Opauszky Gábor 601, Moravcsik József pedig 499 szavazattal választott meg. — Valóban fényes bizonyítást adtak szarvasi polgártársaink ez alkalommal arról, hogy mennyire szívükön fekszik gyermekeik nevelése akkor, midőn e három kitűnő tehetségű városunk szülte tanító urakat választá meg.

○ **Tanár-valasztás.** A tanári működéséről mondott Zsilinszky Mihály közszereget-és tiszteletben állott férfiú helyére városunk szülte Chován Károly ur választatott meg egyhangulag a megürit tanári székre.

* **Mégegyszer a műkedvelői előadásokról:** A „Békés“ múlt számában köz-

zétett cikkben t. levelező ur — bizonyára feledékenységből — említés nélkül hagyott oly szereplőket, kik köztetszést arattak. Ezek közt méltán kiemelendő Óváriné (Lukesch Flóra k. a.) ki is a gyöngéd anyai szeretet jellegét szerepében oly természetűen tükrözté vissza, hogy az ott megjelent közönség, különösen pedig a mamák tetszését megnyerte.

○ **Felhőszakadás,** minő még tán soha, volt Szarvason, f. hó 19-én d. u. 5 órakor. A különben felhőtlen ég alig pár percz alatt vészes felhőttől lett elborítva, a zápor oly nagy volt, hogy pár percz alatt városunk lapályos utcái egészen víz alatt valának.

○ **Piaci ár s üzletforgalom:** Helti vásárainkon az aratási idő beállta óta nem tapasztaltunk oly élénk forgalmat, mint a múlt pénteken, a mennyiben egész országos vásár alkalmával megjelenni szokott néptömeg árasztá el a különben elég tágas piac tért. Már kora reggel 167 kocsii foglalt helyet megrakodva gabnával. A tiszta, kivitelre szánt buza, 11.50—12 frtig volt tartva, a fogyasztásra szánt, selejtesebb 10—11 frtig tartatott. Vétel nagyobb mennyiségben nem történt. Árpa 7 frt, zab 5 frtra tartatott köbfe.

Gazdaszat, ipar, kereskedelem

A budapesti nemzetközi gabonavásár augusztus 3-án.

Magyei gazdasági egyletünk igazgatósága e váratlanul gyorsan és rövid határidőre kitűzött vásár előtt idő rövidsége miatt választmányi ülést már nem tarthatván, e vásárnak hazai földművelésünkre nézve kétségbevonhatlan nagy jelentőségénél fogva kötelességének ismerte azon önindításából, utólagos jóváhagyás reményében azon megjelenni, hogy annak fennírt jelentőségét tanulmányozza s termelő közönségünk, valamint gazd. egyletünknek ily jövőndő vásárok irányában követendő eljárására nézve következtetéseket vonjon.

Augusztus 3-án megjelent tehát és részt vett az egylet igazgatósága a nevezett vásáron. Reggeli 8-kor már megteltek az újvilág helyiségei számos külföldi és még számosság budapesti és Magyarország vidéki gabonakereskedőivel. A megnyitási ünnepélyességről s a tartott beszédekről a közönség más lapok útján részletesen értesült, valamint azon czélszerű intézkedésekről is, melyeknél fogva az egyes kereskedőségek által 10 frton váltott számos asztalokon hazánk minden vidékéről gabona-mustrák lőnek kiállítva, s a legtöbb kül- és belföldi czég, ügynök és alkuszának neve nagy betűkkel kalapján volt olvasható. Az előbbi intézkedés Magyarország összes idejérmésének minőségéről nyújtott gyors és teljes átnézetet, az utóbbi a fesztelen ismerkedésnek és a kereskedelmi összeköttetések gyors megszerzésének lehetőségét nyújtotta.

E kettőben pontosul is össze — nézetünk szerint — az augusztus 3-án tartott gabonavásár jelentősége. Köztudomású dolog, hogy földünk gabona-termő országainak, sőt különböző évben ugyanazon országoknak is termékei lisztértékre nézve egymástól felette különböznek, valamint különböznek egyes fogyasztó országok igényei is a liszt minőségére nézve. A most tartott pesti gabonavásáron az egész fogyasztó külföld képviselve lévén, néhány óra alatt meggyőződést szerzhettünk egész hazánk ez évi termésének (ezuttal igen jeles) minősége föl s azt az egész jövő üzleti év alatt bizonyára számban fogván tartani, igényeinek kielégítésében alkalmazandja. — Másrésztől a külföld és hazánk közti gabonakereskedelmet közvetítő üzleti összeköttetések alkotásának eddigi nehézsége ezen általános találkozás alkalmával a midőn minden üzleti, hitel, törvénykezési és szállítási körülmények felderíthettek, egy csapással el lett hárítva, a mi a kereskedelmnek általán és közvetlenül hazánkunk kétségtelenül nagy előnyére fog valni.

A vásárnak ily korai napra lett kitűzésénél fogva, minthogy kész áru az országban még kevés lehetett, valóságos eladás kevés törtéhetett.

A kötések csekély voltának azonban másik oka az is volt, hogy a külföld drágálta árunkat, azért-e, mert otthon leendő termésük fölül magukat tájékozni még képesek nem voltak, vagy e termék kielégítő voltára támaszkodtak, avagy árnyomási szándékot tápláltak. Minthogy e fölött tisztábsenki nem jöhetett, gazdáinkat a gabonaáraknak későbbi hónapokban történendő megállapodására és eladásoknál addig is óvatosságra utaljuk.

Sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy hazai gazdaközönségünk gyér megjelenése által nagy érdeklenséget tanusított ezen épen az ő érdekeire nézve nagy horderejű vásár iránt, holott kivált nagyobb termelőinknek mustrák bemutatása és hasonló későbbi szállítása iránt vállalandott kötelezettsége mellett alkuszok kikerülésével sikerülhetett volna közvetlenül előnyös eladást eszközölni. Dicsérettel emelendő ki gr. Károlyi Alajos mágoosi tisztartó Illés Lajos, ki számos mustrával személyesen megjelent a piacon, Schneider Mátyás Versecz-melléki, karlsdorfi gazda, a ki az összes vásár által méltán csodált buzamustrát állított ki 5000 mázsányi kezeltől és még néhányan. Ott láttuk a b.-csabai gazdaszat- ipar- és kereskedelmi bank igazgatóságát is egy mustrákkal telt asztallal, termelők közül azonban meggyéknéligen keveset.

Vajla a jövő évi gabonavásár iránt termelő közönségünk az ideinél nagyobb érdeklenséget tanusítván, annak nagy előnyeit minél bővebben kiaknázni igyekezzék.

Kelt Gerendáson, augusztus 6-án 1874.

Mokry Sámuel,
egyleti titkár.

(**CSÉPLŐGÉPEK**) oly hirtelen terjednek most el, hogy többnyire már minden középszerü vagy kisebb gazdaságban feltalálhatók.

Kitűnő szerkezetük és tartós készítésük fogva különösen figyelemre méltók a **Mayfarth Ph. és társa** czég készítményei **Majnai-Frankfurtban**, melyek már eddig több mint 15,000 példányban vannak elterjedve. — **Már 35 frt osztr. értékért** bankjegyben kapható egy ily cséplőgép, mely minden gabona nemet jól és tisztán csépel és egy szemet sem sért meg. — A szállítás bérmentve eszközöltetik levél általi megrendelés esetében.

Nyiltér.*)

Szeghalom 1874-iki augusztus 21-ikén.

Engedje meg tisztelt szerkesztő ur, hogy Szeghalom szabadelvü magyarságának a korral való haladását tanusító egy adattal szolgálhassak:

Ugyanis Szeghalom községi korcsmáinak félévi borméresi joga árverés útján leendő bérbeadása képviselő testületileg elhatározatván: az érdemes képviselő testület a szabadság és egyenlőségnek általa is ugyan csak fennen hangoztatott, örökké szent fogalmainak, és a község jól felfogott anyagi érdekeinek megfelelőleg, nagy bölcsen elhatározta, hogy „zsidónak a községi korcsma-épületben való lakhatása nem engedtetik meg.“

Ezen határozat ellen a többnyire izraelita árverelők óvást tettek, de természetesen eredmény nélkül, miután helybeli helyét hitv. telkés ur mint a képviselő testület valószínűleg legokosabb tagja eléggé érthetően megmagyarázta, hogy a fenthivatolt képviselői határozat nem úgy értendő, hogy zsidónak a korcsmában lakni nem szabad, hanem hogy a bérlet abba csak keresztyént helyezhet; ezen megkülönböztetés a fenttisztelt tiszteletes urnak éles és mély logicájáról mindenesetre csattanós bizonyítékot szolgáltat, csak az a kár hogy a dolgon mit sem változtat, és csak azt bizonyítja, hogy míg az ország-

*) Az e rovat alatt közlöttékért csak a sajtóhatóság iránt vállal felelősséget a szerk.

vidékeink az izraelitákat még fontos állami helyek betölthetőségére is képesítettnek ismerik, addig Szeghalmon egyik legokosabb képviselője nézete szerint is még egy községi korcsmáros — mindenesetre tekintélyes! állomásának betölthetőségére is alkalmatlannak ítéltetnek — és pedig csak azért mert izraeliták.

O felvilágosodás jöjjön el a te crszágod Szeghalomra is!!!
Szeghalom 1874-ki augusztus 21.

Bleier Izidor.

Csorvás, augusztus 12. 1874.

A „Békésmegeyi Közlöny“ augusztus 9-ki 28. száma „Ujdonságok“ rovatában „A Csorvás község elöljárósága kebelében uralkodó viszállyról írják, hogy nem rég Győri Károly esküttet, kire a megyei pénzek beszedése volt bízva, kirtarták? hivatalából, mivel nem akarta tenni, hogy más? az ő nevében oly pénzeket szedjen fel, melyért a felelősség őt terheli. Nemesak hogy kirtarták hivatalából, de egy 100 fitnyi városi? kölesön iránt, melyre ez év végéig a kamatot előre kiírtette, boszúból beperelték, s minthogy Nyiri János községi pénztárnoknak a bíróság előtt arra, vajjon igaz-e, hogy Győri Károlytól a beperlés előtt a kamatot előre felvette, eskü alatt kihallgatván, azt kellett vallania, hogy igen is igaz: ezen vallomás után, a drágalátos kupahtanács boszúból ellene azonnal pénztárvizsgálatot tartott, s valami 20 fit hiány miatt, mely nem létezett, lepecsételték a pénztárt, és ellene a legméltánytalabb módon jártak el? Szóval levelezőnk szomorú szinben festi Csorvás községe elöljáróságának állapotát, s az ujdonság, már többször észlelt iudomos finom irányával, habár feltételeken utánjegyzi, hogy ha csak fele is igaz annak, mit levelezője mond, megérdemlené az a drágalátos elöljáróság, hogy elcsapják, és más tisztességes emberekkel pótolják, kik a közügyet nem aknázzák ki magánérdek és magángyűlölet rovására.

En, mint ez idő szerint ideiglenes, új, de a kérdéses helyzetet teljesen felismerő tagja, ezen rá-

galmazott, leocsárolt elöljáróságnak, kötelességemnek érzem védelmére kelni elöljáró társaimnak, ezen illoyalis megtámadás ellenében, melynek sem irány, sem modora korunk haladó műveltségével öszhangzatban nincs.

Nehéz kenyér lenne azonban határozott érdemleges czáfolatba bocsátkoznom ott, hol bizonyított tények helyett oly pusztá állítások szerepelnek, melyeknek alapja egyáltalában fel nem található.

Annai meglátszik, hogy az ujdonság Győri Károly ügyvédje valaki által van sugalmazva; de szeretnénk szembenézni azon arczsal, mely a névtelenség álarcza alatt egy község beleélelben, már-már lecsendesült izgalmaikat szítani vakmerős-kodik.

Ki hát a farbával! Nevet és adatokat! Ha lesz mit megczáfolni, adatokkal állunk elibe, míg rágalmaszásokkal szemben a törvény lesz védelmünk de ehez is névre van szükségünk. Vagy névtelen levelező azon feltevésnek akar tért nyitni, hogy moesos rágalmaszása miatt piruló arczát becsületes, az igazság-védő paizszsal fedezett embereknek megmutatni nem merészeli? „Justum ac tenacem propositi virum, nec civium ardor stb. mente quatit solida“ — Horác ez idészésével, azon indokból fejezem be soraimat, mert ezen ügyet még befejezettek nem tekinthetem.

Lehoczky Viktor,
h. jegyző.

Vegyes.

— Egy amerikai lap különös egybe kelésről emlékszik meg: a menyasszonynak nem voltak karjai, s így a pap a ballábának harmadik ujjára huzta a jeggyűrűt. Az egybekelés után a menyasszony a házassági lajstromot jobb lábával írta alá, még pedig nagyon csinos írással.

— A Fellegi Viktor által szerkesztett „Apolló“ című zeneműfolyóirat ez évi 15. 16-ik kettős számának tartalma: 1) három dal szöveg nélkül. I. Csendes öröm. II.

Éjjel (Nocturne). (Reverie), Kovarcz Emiltől. 2) Buda, Magurányi Józseftől. 3) Hogyha nekem olyan rózsám volna. Ez az utca végig sáros, csárdás, zongorára átírta Tisza Aladár. 4) Apollo polka, Nagy Bélától. 5) Két népdal. I. Ez a kis lány azt hiszi, II. Még azt vetik szememre a pajtasok. 6. Miért ragyog a sok csillag az égen, dal Ögyektől — A borítékon: A pozsonyi dalárda története. — Vegyes zeneműjegyzék. Előfizetési ár. egészévre (mintegy 100 válogatott zeneműre) 6 frt, félévre 6 frt. A jelen kettős-szám előfizetési ár 50 kr., bolti ár 1 frt. Az előfizetés vidéken legczélszerűbben a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető, Budán az „Apolló“ kiadóhivatalában, iskolautca 681. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható.

Hirdetések.

B.-Gyulán a vasut mellett levő négy köves

gözmalom

szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott Ungvári Alberttal.

104 1-3

Anatherin szájvíz

dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse 2 sz.
1 forint 40 krajczáros palackokban, legjelesebb szer csúszos fogfájás, a foghús gyűladása, daganata és kisebzése ellen; feloldja a meglévő fogkövet s gátolja annak újraalakulását, megerősíti a mozgó fogakat a foghús megszilárdítása által; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak kellemes frissességet kölcsönöz, eltávolítja a szájról rosz buztát csak rövid ideig használat után is.

Anatherin fogpép

dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben.
E készítmény megőrzi a lehellet frissességét és tisztaságát, azon kívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözzön, azok romlását gátolja s a foghúst megerősítse.

Dr. POPP J. G.

Növény-fogpora.

Annnyira tisztítja a fogakat, hogy naponta használata által nemcsak az annnyira kellemetlen borkó távolítatik el, hanem a fogak glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy doboz ára 63 kr. o. é.

Raktárak:

Gyulán: Örley István és Winkler Ferencz gyógyszerészeknél.
Békésen: Benedikty József gyógyszerésznél.
Csabán: Varsagh Béla „
Simandon: Csiky M. „
Sarkadon: Trajánovics Agoston gyógyszer-nél.
Orosházán: Medveczky K. gyógyszerésznél.
Pankotán: Tani C. „
Mező-Berényben: Nárcisz János gyógyszerésznél.
Gyulán: Szmétán Fülöp fűszerkereskedésében.

82) 7-26

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Uferbach József

üvegkereskedésében Gyulán egy tanonez kedvező feltételek mellett felvétetik. 94 3-3

Házeladás.

Gyula m.-városában a kántor utczában fekvő s néh. özv. Krausz Jánosné hagyatékához tartozó ház f. 1874-ik évi augusztus 15-én d. u. 4 órakor a helyszinén tartandó önkéntes árverésen eladatni fog. A feltételek Szigethy Lajos ügyvéd urnál megtekinthetők.

Mezőgazdáknak

legszebb káposzta repcevetőmag kisebb s nagyobb mennyiségben 2-3
Petrovics Demeter vésztői lakosnál kapható. 97) 2-3

Korcsmáltatási jog bérbeadása.

Gyoma község korcsmáltatási joga két korcsma helyiséggel együtt a f. 1874. évi Szt.-Mihály napjától számítva 3 évre haszonbérbe kiadó. Az árverés f. é. szeptember hó 6-ik napjának délutáni 3 órájára tüzetik ki a község házában. A feltételek alulirt előjáróságnál megtudhatók.

Gyoma község elöljárósága.

Gépczérna, olaj és varrógép-készlet kapható.

Mindenféle valódi amerikai varrógépek, u. m.

Wheler és Wilson,
Howe, — Singer,
Little Wanzer, 98) 2-20
Vileox és Gibbs

gyári áron, 5 évi jótállás, mérsékelt részletfizetés és díjmentes oktatás mellett kapható; ugyszinte vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

Kálmán Zsigmond férfi-ruha raktárában Gyulán.

Javításokat elvállal Strusch György úr.

Hirdetmény.

A b.-csabai közbirtokosság részéről közhírré tétetik, miszerint mindazok, a kik a közbirtokosság által építendő egy 35 ürhelyiségből álló emeletes ház, kőmives, ács, faanyag, asztalos, lakatos, mázó, bádogos és üveges munkájának, a költségvetésben előirt áron alóli előállítására vállalkozni kívánnak, hogy e tekintetben zárt ajánlataikat 10 száztóléi bánatpénz melléklése mellett folyó évi augusztus hó 28-ik napjáig a közbirtokosság pénztári hivatalánál — a hol az erre vonatkozó költségvetés a hivatalos órák alatt mindenkor megtekinthető — benyujtsák. 101) 2-2

D'Alfieri gyógyszer

eltávolít gyorsan, kellemesen és biztosan káros behatás nélkül a testre, és a szokásos életmódnak változtatása nélkül mindenféle nemi betegségeket és azok behatását. — Nem teljesen gyógyított vagy idült (harmad fokú) betegségeknél a gyógyítás 8-10 napot vesz csak igénybe. — Siker biztosítottik. Ára használati utasítással 5 frt, és egyedül kapható e czim alatt:

E. GIEBEL
Berlin, Schützenstrasse 32
Utánvétellel nem küldhető.

300-500 darab ürüt őszi legeltetés-és téli tartásra elfogad a kötegyáni határ tarjani pusztáján

Popp Alajos.

Értekezhetni a fenti czim alatt Gyulán szóval vagy levél által. 102) 2-3